

Končno še nekaj o jeziku: Vsak bralec bode našel v knjigi izraze, pa tudi oblike ali razvrstitev besed, torej marsikaj, s čimer ne bode zadovoljen. Deloma je temu vzrok neenakost naše pisave, vendar mislim, da bi lahko opustil Vošnjak besede, kakor stalež ali razkomadan, ker se glasi veliko lepše stan ali razkosan. Čemu grško-srbohrvaška izposojenka razkomadanost, ko imamo za to lep domač izraz? Ni prav, da hočemo onečistiti svoj jezik celo z neslovanskimi tujkami na ljubo novoilirskemu gibanju. Rajši naj čistijo v takih slučajih Iliri onkraj Kolpe in Sotle svoj jezik z našimi besedami.

Dr. Lokar.

Dr. Matko Potočnik, Vojvodina Koroška. II. zvezek. Zgodovinski opis. S 13 slikami. Izdala „Matica Slovenska“. Ljubljana, 1910. V. 8°. 148 + II. str. (Slovenska zemija“, VI. del).

Pri oceni drugega zvezka Potočnikove knjige bi moral navesti iste stare napake glede načrta „Slovenske zemlje“, kakor sem jih omenil lani o prvem snopiču (prim. „Lj. Zvon“ 1910, str. 497); kajti tudi z zgodovinskega stališča ne moremo odobravati opisovanja slovenske zemlje po sedanjih političnih pokrajinah. Na ta način se ponavljajo ista poglavja, n. pr. karakteristika prazgodovinske dobe, priselitev Slovencev itd., ali pa se za več dežel enotne dobe tako raztrgajo, da ne dobimo nikjer dovolj jasne slike: Turški boji, protestantizem itd. se omenjajo pri vseh deželah, o njihovem pomenu za Slovence kot narod pa še nismo slišali zaključne sodbe.

Potočnikovo delo je spretno sestavljena poljudno znanstvena kompilacija, ki bo ugajala predvsem Koroščem, ker nudi precej podrobnosti in lokalnih zanimivosti; posebno pa nas veseli odločno narodni duh, ki preveva knjigo. Žal, da gospod pisatelj tudi letos ne navaja uporabljene literature. Razdelitev tvarine po vladarjih je zastarela in ne odgovarja več modernemu zgodovinskemu opisu. Zunanji politični dogodki so razpredeni preširoko, prekratko pa se opisuje notranja, socialna zgodovina koroških Slovencev, in edino ta je naša prava zgodovina. — Da so maloštevilne slike v tako važni Matici publikaciji s par izjemami slabe, to ni pisateljeva krivda.

Jos. Breznik.

Slavko Klepec, Zbirka slovenskih citatov in aforizmov. V Ljubljani 1910. Natisnila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg. 8°. XIV. + 212 str. Cena broš. K 2-50, vez. K 3-50.

G. Klepec je marljivo čital naše pesnike in leposlovce, in kadar je srečal po svoji sodbi kako duhovito misel, jo je zabeležil, in ko je postal kupček zapiskov primerno visok, jih je po abecednem redu razvrstil, zaznamoval s številkami od 1—1086, izročil tiskarju, in tako smo dobili novo knjigo z dokaj čedno zunanostjo. Pa tudi njena notranost bi lahko bila mnogo zanimivejša, ako bi njen urednik bolj izbiral ko pa nabiral, ako bi nabrano gradivo uredil po vsebini in ne mehanično po abecedi začetnic. Tako je na pr. Gregorčičeva pesem „V srce si glej!“ razkosana v manjše in večje dele pod številkami 5, 800, 830 in 1027. Enako se je godilo tudi drugim. Stvarni seznamek pred citati je namreč sestavljen prenerodno in prepovršno, da bi nam služil tako, kakor na pr. Friedov v slovarčku nemških citatov iz Reklamke, ki je bil našemu nabiratelju najbrž vzor. Citatom je dodal vir: pisatelja in spis; toda k navedbam virov bi lahko pripomnili to in ono. — Med raznimi dobrimi deli, ki jih naša kritična javnost pripisuje tej knjigi, sem čital nekje dovtipu podobno opazko, da bo ta zbirka dobrodošla zakladnica učiteljem slovenščine, ko bodo v zadregi za naslove nalog. Mislim pa, da bodo gospodu nabiratelju